

Visitatie van de opleiding INFORMATIE VOOR AIOS

INTRODUCTIE

Visitatie van de opleiding: informatie voor aios

Kwaliteit staat bij de medische vervolgopleidingen hoog in het vaandel. Om de kwaliteit te bewaken wordt elke opleiding gevisiteerd. In principe gebeurt dat eens in de vijf jaar, zo nodig vaker.

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de opleiding ben jij als aios de belangrijkste informatiebron. Logisch natuurlijk: als consument van de opleiding kun jij als geen ander aangeven of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die je ervan verwacht.

Zowel in de voorbereiding op de visitatie als tijdens de visitatie zelf is een grote rol voor aios weggelegd. In deze folder lees je wat die rol inhoudt en hoe je je daarop kunt voorbereiden, zowel individueel als samen met je collega-aios.

De opleidingsvisitatie is het ultieme moment om zaken die minder goed of zelfs slecht geregeld zijn ter sprake te brengen.

Doel van een opleidingsvisitatie

Doel van de visitatie is om te beoordelen of de opleiding (opleider, plaatsvervangend opleider, opleidingsgroep en opleidingsinrichting) voldoet aan de eisen en verplichtingen zoals die door het College Geneeskundige Specialismen, CGS (voorheen CCMS) zijn vastgelegd in het Kaderbesluit CCMS. Zaken die in het bijzonder voor jouw specialisme of profiel gelden, zijn daarnaast vastgelegd in het Specifieke Besluit van jouw specialisme of profiel.

De visitatiecommissie beoordeelt dus of de opleiding en alle actoren voldoen aan de wettelijke eisen. Daarnaast is de visitatie erop gericht om opleidingsgroepen te stimuleren tot continue verbetering van de kwaliteit van de opleiding.

Wie treden op als visitatoren?

De visitatiecommissie bestaat uit minimaal twee medisch specialisten en bij voorkeur een aios, allen afkomstig uit het medische specialisme of profiel dat wordt gevisiteerd. De visitatoren treden op als adviseur van de Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC). De MSRC beoordeelt of een opleiding (opleider, plaatsvervangend opleider, opleidingsgroep en opleidingsinrichting) wettelijk erkend wordt of blijft als medische vervolgopleiding.

PROCEDURE

Hoe ziet zo'n visitatie eruit?

Aan de hand van documenten en gesprekken proberen de visitatoren zich een beeld te vormen van de kwaliteit van de opleiding. De visitatie verloopt volgens een vaste procedure. Die bestaat uit drie fasen:

1 Voorbereiding op de visitatie

De opleidingsgroep moet een aantal weken voor de visitatie documenten aanleveren, zoals de erkenningaanvraag en het lokale opleidingsplan. Ook kwaliteitsrapportages worden in toenemende mate beschikbaar gesteld aan de visitatiecommissie; mede door de modernisering van de medische vervolgopleidingen krijgt continue kwaliteitszorg steeds meer aandacht.

Aan de hand van de documenten die de opleidingsgroep instuurt bepalen de visitatoren welke onderwerpen tijdens de visitatie nader aan bod dienen te komen en welke gesprekspartners daar vanuit de opleidingsgroep, de opleidingsinrichting en de aios voor nodig zijn.

2 Visitatie: de dag zelf

De visitatiecommissie voert gesprekken met de aios, de opleider, leden van de opleidingsgroep, een afgevaardigde van de Raad van Bestuur en de voorzitter van de Centrale Opleidingscommissie (COC). Gesprekken met de aios worden gevoerd in afwezigheid van de opleider of opleidingsgroep, zodat je vrijuit kunt praten.

Tijdens de gesprekken komen onderwerpen aan bod als het opleidingsklimaat, de inhoud van de opleiding, de supervisie, et cetera. Het is van belang om als aios onderling goed door te spreken welke zaken jullie aan bod willen laten komen, om een zo goed en waarheidsgetrouw mogelijk beeld van de opleiding te geven. Verderop vind je tips om je voor te bereiden op de visitatie.

3 Vastlegging in het visitatierapport

Na afloop van de visitatie leggen de visitatoren hun bevindingen vast in het visitatierapport. Daarin komen zowel positieve punten als noodzakelijke verbeterpunten van de opleiding naar voren. Het visitatierapport wordt vervolgens naar de MSRC gestuurd, die beoordeelt of de wettelijke erkenning van de opleiding (opleider, plaatsvervangend opleider en opleidingsinrichting) wordt verleend.

Wat wordt er van jou verwacht?

Tijdens de visitatie wordt van aios verwacht dat ze aanwezig zijn en een waarheidsgetrouw beeld van de opleiding schetsen (wat gaat goed en wat kan beter?). De visitatiecommissie zal vragen stellen en soms tot in detail willen weten hoe bijvoorbeeld een beoordelingsgesprek verloopt.

Tijdens de visitatie wordt van aios verwacht dat zij een waarheidsgetrouw beeld van de opleiding schetsen.

VOORBEREIDING

Hoe kun je je voorbereiden op de visitatie?

Zowel voor jezelf en voor de opleidingsgroep als voor de visitatiecommissie is het prettig als je als aios goed bent voorbereid. Hieronder vind je een aantal tips die je bij de voorbereiding kunnen helpen.

TIP

Lees de documenten door die je opleidingsgroep heeft verzameld voor de visitatiecommissie (erkenningaanvraag, inclusief de bijlagen als lokaal opleidingsplan, kwaliteitsrapportage opleiding, et cetera)

TIP

Houd een voorbespreking met de aios uit de visitatiecommissie. Sommige verenigingen laten de aios uit de visitatiecommissie voorafgaand aan de visitatie contact opnemen met de aios uit de te visiteren opleiding, maar als aios kun je de voorbespreking ook zelf initiëren. De aios wordt gevraagd (met of zonder vragenlijst) naar goede punten en verbeterpunten uit de opleiding. Op basis hiervan kan aan het begin van de dag een gesprek plaatsvinden met de aios uit de visitatiecommissie en de aios-groep. De punten die hieruit naar voren komen worden in het gesprek met de voltallige visitatiecommissie verder besproken.

Door de LVAG/MSRC is een vragenlijst opgesteld waarmee aios zich kunnen voorbereiden op de visitatie. Deze vragenlijst kun je downloaden via www.knmg.nl/modernisering.

TIP

Plan een bijeenkomst met alle aios van de opleidingsgroep om de succes- en verbeterpunten door te nemen. Dit kun je doen aan de hand van onder andere deze thema's:

Opleidingsklimaat

Hoe is het opleidingsklimaat? (Kan de aios in een veilige omgeving het vak leren?) Denk ook aan de sfeer tijdens overdracht en opleidingsvergaderingen (Is er aandacht voor de inbreng van aios?). Tip: kom met voorbeelden!

Supervisie

Is de supervisor op alle momenten van de dag en nacht laagdrempelig benaderbaar en adequaat?

Het nieuwe opleiden

Hoe is het nieuwe opleiden gestructureerd in de opleiding? (Is er een opleidingsplan aanwezig? Is dit plan vertaald naar de werkvloer? Wordt er gewerkt met portfolio, KPB en cetera?)

Arbeidsomstandigheden

Hoe is het met de werkdruk? Hoe is de verhouding in belasting tussen opleiding en werken en waar blijkt dit uit? Is er voldoende compensatie voor gewerkte diensturen? Denk ook aan de (on)mogelijkheid tot part-time werken en zwangerschapsverlof.

Sterkten en zwakten

Noem drie sterke en zwakke punten van de opleiding.

TIP

In sommige klinieken is het gebruikelijk dat een aantal weken voorafgaand aan de visitatie een zogeheten proefvisitation plaatsvindt. Meestal gaat het om een andere opleider of voorzitter van de COC die met de aios de verschillende onderdelen van de visitatie doorloopt. Een proefvisitation kan je helpen in de voorbereiding op de visitatie.

De visitatiecommissie wil mijn portfolio inzien, moet ik dat toestaan?

De visitatiecommissie kan de portfolio's inzien voor wat betreft de structuur en procedurele aspecten: voldoet de inhoud aan de vereisten in het Kaderbesluit en het opleidingsplan? Denk daarbij aan het aantal KPB's, CAT's, kennistoetsen, individuele opleidingsplan, et cetera. De visitatiecommissie mag het portfolio niet inhoudelijk beoordelen (bijvoorbeeld hoe en tot welk oordeel men is gekomen bij bijvoorbeeld een of meerdere KPB's). Dergelijke inhoudelijke, persoonlijke aspecten vallen onder de WBP, de privacybescherming, en zijn daarom niet toegestaan.

Kan ik negatieve geluiden over de opleiding niet beter voor me houden?

Sommige aios schetsen liever geen oprecht beeld van de opleiding, omdat ze vrezen voor het verlies van hun opleidingsplaats. Toch is een opleidingsvisitatie het ultieme moment om opleidingsgerelateerde zaken die minder goed of zelfs slecht geregeld zijn ter sprake te brengen.

Als de verbeterpunten in het visitatierapport worden opgenomen bestaat er ook een externe druk (of soms zelfs een eis) om deze zaken daadwerkelijk te verbeteren. In dit eerste stadium is de kans dat de opleiding niet mag voortbestaan overigens erg klein. Meestal vindt na een of twee jaar opnieuw een visitatie plaats om te controleren of de aandachtspunten (grotendeels) zijn verbeterd. Alleen als er minimaal of geen aandacht is besteed aan de verbeterpunten, kan het in zeldzame gevallen voorkomen

dat de opleiding niet mag voortbestaan. Besef dat dit ook voor de opleider en opleidingsgroep niet gewenst is en dat zij er alles aan willen doen om de opleiding te behouden.

Het is raadzaam om als aios-groep samen op te trekken in de visitatie en gezamenlijk te bepalen welke verbeterpunten je tijdens de visitatie aan de orde wilt laten komen.

Wat gebeurt er met de aios als een opleiding negatief wordt beoordeeld door de visitatiecommissie?

Het komt zelden voor dat een opleiding na een visitatie zijn erkenning kwijtraakt. Mocht het toch zover komen, dan heeft de opleider de plicht om, in samenspraak met de MSRC, voor de aios een andere opleidingsplaats te zoeken.

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de opleiding ben jij als aios de belangrijkste informatiebron

Informatie

Meer informatie over de visitatie per 2011 vind je op www.knmg.nl/modernisering. Heb je een vraag over de visitatie naar aanleiding van deze folder? Stuur dan een e-mail naar mssc.erkenningen@fed.knmg.nl of secretariaat@lvag.nl

©2011, KNMG. Aan deze folder kun je geen rechten ontleen.

Kwaliteit staat bij de medische vervolgopleidingen hoog in het vaandel.